

జీవితంలో విజయం సాధించడానికి మనిషికి తెలివి
తేటలు ఉండీ అవకాశాలు వచ్చినంత మాత్రాన చాలదు.
ఏకాగ్రత, లక్ష్యం అవసరం.

-సి.డబ్ల్యు వెండ్రెట్

సంక్షోభంలో యువజనం!

పతే జాతి పురోగతికి మూలాధారం. నేటి బాలలు, యువతయువకులే రేపటి దేశభవిష్యత్ నిర్ణేతలు. యువజనశక్తి యువరేత దేశసమృద్ధికి బాటలు అంటూ ఉపన్యాసాన్నిస్తూ కోట్లాది రూపాయల వారంబింపేం, ఆభివృద్ధియందు కొంత వెచ్చిస్తున్నట్లు ప్రకటిస్తున్నా ఆశించింది. అత్యధిక కన్యలందరూ లేదు. యువమహిళలే రోజురోజుకు నిరుత్సాహం పెరిగిపోతున్నా. సరికొత్తాయువైన యువతీలు యువకులే కాదు ఉన్నత పదవులను అభ్యసించే వారు కూడా నిరాశాపూరితులగుచున్నవన్నారు. పట్టాభ్యాస, నగరాభ్యాస, ఉన్న యువతీలు యువకుల పరిస్థితి ఇందుకు మిన్నగుండువు కాకపోయినా ప్రజలకి ప్రగతికి పట్టుగొన్నవైననా గ్రామీణజాతాల్లో ఉంటున్న చిన్నతనం ఉన్నది. రాను రాను అత్యధిక దారుణ సంఘటనలు తరచురవుతున్నవి. చదివిన చదువులకు తగ్గట్టుగా ఉపాధి లేకపోతున్నారని జమీందారులు అనసరమైన కనీస సంపాదనకు తులం తోడుకొని దుర్భరమైనవారితో కోట్లాదిమట్టాదు తున్నారు. దీగ్రి, హొస్సూర్ దుర్భరమైన పుర్రదేసి గ్రామీణజాతాల్లో జావీ వారి వ్యవసాయ కులశిక్ష వైరలే ఒకటి పరిస్థితుల ప్రభావంతో వెళ్లిన అలవాటును కట్టం చేయలే దేశం కోట్లాది మంది యువతీయువకులు పడుతున్న ఇబ్బందులు అన్నివిన్న వారు, నగరాల్కు చేరుకుని ఆర్థికాభివృద్ధి జీవనం గడుపుతున్నా పోటీ వరీకల్లకు తరచురవుతున్న యువతీలు పరిస్థితి వర్తమాణితో. పనవేసి శైలి ఉంది. ఉన్నతలో కోట్లగోవు మేధావై ఉంది. కష్టమే పని చేయాలనే ఉత్సాహం ఉంది. తమకు సంపాదించి ఒక దేవాలాన కల్పించుకోవాలనే తపన ఉంది. అయినా వారి ఆధారం లేక నిరుత్సాహంతో, ఆర్థికతలే అసంతృప్తతే అందజేసిపోతున్నారు. ఏ చిన్న అవకాశం దొరికితా ఒకపడి నేనుచేయదానికి నేనుకావడం లేదు. జతపోతా మేకపడి అందజేసింగో లాంటి ప్రాప్తపవనో కోర్పులు వేసేందుకు మెమెరెట్లాంటి యువతీయువకులు విదేశాలకు పడుతున్నారు. లక్షలాది రూపాయలను అత్యధిక పడుతున్నా సాధించి కుడా తెలుసు. జగ్గడ ప్రజల డబ్బులే చదివి ఈ ప్రాంత ప్రజలకు సేవలు అందించాల్సిన యువమతలం పవరతగా విదేశాలకు వెళ్లి అత్యధిక నానా అనారోగ్యకాదు ఉన్నత తమ విజ్ఞానాన్ని మరింత పెంపొందించుకోని అత్యధి ప్రజలకు సేవలు అందించదానికి ఆరాటపడుతున్నారు. ఇలా విదేశాలకు వెళ్తున్నవారు వారిలో అత్యధికంలో భారతీ అగ్రస్థానంలో ఉంటే అందులో తెలుగు రాష్ట్రాల మొదటివరసలో ఉన్నాయని చెప్పొచ్చు. ఇలా వీరిలా ఎందుకు వెళ్తున్నారని ప్రశ్నితంకగా సమీపాల్సిన అనసరం లేదు. ఒకవేల వీరిలా వెళ్తున్నా అందు అందించాలన్నా అత్యధిక తగిన పని తులు, వేతనాలు చెల్లించడంలో కొలక, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల విఫలమవుతున్నాయి. ఇప్పుడు తాజాగా అమెరికా అనారోగ్యకా బ్రండ్ రిండేనాగ్ బాధ్యతలు స్వీకరించిన

పుట్టి నుంచి దేశం నుంచి విడిపోయేయలను నువ్వంటే
కా అన్ని విధాలా ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నారు. ఇప్పటికీ
వేలాది మంది విద్యార్థులకు వీరాల రక్తస్థి పేరి వాహినీ
ప్రదేశాలకు వంటి కార్యక్రమాలన్నీ ముమ్మరం చేశారు. ఆలా
వంటివంటి తీరులకు బేరేలు పడి తరచిన కార్యక్రమం
చేపట్టేందుకు కూడా వెనుకాడలేదంటే. రానురాను
అమెరికాకు వెళ్లేందుకు దారులు మూసుకుపోతున్నారు.
ఇతర దేశాల పరస్పరీ కూడా అంతవంటి మాత్రఫలంఉంది.
ఇక న్యూఢిల్లీ నుండిర్యూరల్ కోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభు
త్వాలూ అతర న్యాయం ఉపాధి పర్యవాల చేపట్టి కోలాది
రూపాయలు వెచ్చిస్తున్నారు. అభివాసన ప్రపంచంలో
కామిన్స్ మింపిటి వెగెంట్ శీఘ్రసాంకేతిక ఆగారాల పుర
కాస్తున్నారు. అమెరికా మానవతల ఆధార్యమై మోదా
శక్తిని నంతరించుకొని శక్తియుక్తులు, ప్రతిభా సామర్థ్యాలతో
విశాలంకారాలై సాధిస్తున్నా జీవించాల వెనుక యువశక్తి
పట్టి అత్యంత శీఘ్రమందే విజయం అందిరితేమిటంటే.
నవభారత నిర్మాణానికి ఉద్యమించి దేశీకీ ప్రతిష్టలను
ఇనుముపైంచి చేరుకుని న చుట్ట జాత్యంత యువజనులను
భుజిస్తోంది. ఇప్పుడున్నా ఉద్యమం కూడా నిర్మాణమే. పవై
పవైకీ, ప్రతి బిల్డర్స్ గా వర్గీకృతులను పక్కర్ది అర్థికం
గా, సామాజికంగా సంస్కృతికంగా యుజిజనులంతా
కలిసి కృషిచేసిని జాతి ఉజ్వల భవిష్యత్తు సునాధ్యమై
తుందిని ఏనాడీ నాం పోరులను పక్కాజేసుకొని ఉనారు.
జ్వాలాదీ ఉపన్యాసాలు వింటూఉ ఉన్నాం. రేలాది
కోట్ల రూపాయలు విచ్చిస్తున్నా యువజనుల అభ్యున్నతికీ
పనిచేస్తున్నామని పాలకులు ఎంతగా చెప్పుకులున్నా
నిరాశానిచ్చిపూలు యువజనుల్లో ఎందుకు కలుగుతున్నా
యిని అనుమానం రాకపోతే. ఎలా గ్రామాలలో
యువత, జను నారాల్లోని యువజనులకు కల,మత వర్గ
బేధాల అనిలేకుండా ఆందరిలోనూ ఇవి వ్యక్తమవుతున్నా
యి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రాజీవీ యువ
వికాసం పథకానికి లక్షలాది దరఖాస్తులు వచ్చాయి. ఆ
పథకంలో ఎందరో అయిఉడుకున్నారు. కాని ప్రతి రాష్ట్రం
లోనూ యువత నుకేష్టం కోసం పథకాల చేపడుతున్నా
యివంటి. అయితే కాగిలాల్లోనోకా వాస్తవ్యవేష్ట వర్కాలన్న
గతంలో యువజనుల నుకేష్టం కోసం బేరేట్ల విజ్ఞానం
ఎవగాతం నిజమైన అర్థులకు అందాయో తెలుస్తుంది.
అయదో రాజకీయ జక్ష్త్యం, అవినీతి, అభ్యుత్తరమందే
ఎందుకు నిరోధిస్తుంటేమిటన్నారు. పరితంగా ఎన్నో పథ
కాలు నిజమైన అర్థిదారులకు అందడం లేదు. అటు ఉద్యో
గాలు రాక, జను న్యాయస్థులపాలకు లోనపుతూ అభ్యుత్తరకుల
పాలకులుతున్నారూ కూడా లేకపోయి. యువజనులలో
అభ్యుత్తరంకాం వెంటాడి, అందుకు ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ
వైఖరిలో మార్పురాదు. యువజనుల నుకేష్టం కార్యక్రమాల
తోకరణచుట్టగా అటల చేయాలి.

పేదలకు దూరమవుతున్న 'ప్రజారోగ్యం'!

పుష్పమునా వైద్యుడు. ఎప్పుడు ఎంతటికాకూరు యేరు. "లాంధి మనతులున్నా ఉడినే నివాసానికిఎండి మేనకానిని హిందూ సుమతీకతకూరున విచ్చారు. మన పద్ధలు వైద్యానికి ఎంత ప్రాముఖ్యత ఇచ్చారో అంత మన పాపికి ఉదాహరణ వచ్చిరేద్రుడు. బానార్సీగమే జాతి అనుకూలమున దేశ ప్రజలందరినీ పరీక్షించి ఆరోగ్యవంతులగా చేయూర్చిన బాధ్యతపాలకలపై ఉంటుందని మనరాజ్యాంగ నిర్మాతలు స్పష్టం చేశారు. అంతకు అనుగుణంగానే సాంకేతిత్వం వచ్చినప్పటికీ నుండి లక్షలాది కట్టల రూపాయల బిల్లు చేశారు. చేమనేనే ఉన్నాడు. కేంద్రప్రభుత్వం, ఆయన ప్రభుత్వాల రెక్కలేనన్ని పథకాల ప్రవేశపెట్టాయి. అయినా 'ఉ కాలింద' జీవించిన మేరకు పరిధిలాల చేశారు కానీ రైతు, రైతు, ఇంజనీరునకీ పరీక్షించిన పరీక్షించిన కోర్ట్ కోర్టు మందులు, చికిత్సా విధానాలను కనిపెడుతూనే ఉన్నారు. అయితే అంతకు రెక్కెంపు స్థాయిలో వైద్యసేవలుకల నానాలూ ఉందని తీరిలో రరకకూర కోర్టు కూడా విజ్ఞాపించినట్లుగా. మొనటిపరక మనపాతకాని గగనరేలాండినీ కరకానా వ్యాధి మళ్ళీ చావకరింద నీటిలా విస్తరిస్తుందనేవార్త అందేదాకీ కలిగిస్తున్నాను.శీత్రహారం నాటికి పెడుమేమనా మందుల మందికికాగా ఈ వ్యాధినినాటికి. మొనటిపరకాని మందికికాగా మరణించినట్లు ఆధికారవర్గాలు వెల్లడించారు. దీనికితోడు మరకొన్ని విషజ్వాలూ విజ్ఞాపిస్తున్నానే ఉన్నాయి. కరకానా వ్యాధి మొదటిసారి నీకిన్నపండు దాన్ని అంతగా వచ్చేయించలేదు. కానీ రానురాను దాని ఉప్పటి ప్రపంచంలోనా ఈ దేశం ఆ దేశం అలాకూ అన్ని రేశాల ప్రజలేకనకునగు రూపాయి. అగ్రజ్వాలూ విస్తరిచే అమెరికా లాండి దేశం కూడా చిగురునెలకల్లా వడిచింది. భారతదేశం పరీక్షించి కూడా అందేకనకరంగా తయారైంది. ఈ రంగం, అందరంగం అనికూ మిహారంగాన్ని మొరలు పెట్టుకొని ఆర్థికరంగం ఒకదేటి అన్ని విభాగాలపై దీని ప్రభావం తీవ్రంగా వడింది. లక్షలాది మంది చివన కాల్పుల పడడ జ్వాలందు అన్ని జన్మి కావు. ఈ వ్యాధికి శాశ్వతమైన చికిత్సలేదనేది వాస్తవం కావొచ్చు. కానీ శాశ్వతరంగా శీల నిరోధక శక్తిని పెంచుకుంటే కోరికమరలైనా వ్యాధిని నిరోధించవచ్చునని వైద్యసేవలుకల సూచించారు. ప్రస్తుతం కరకానా మళ్ళీ విస్తరిస్తుందనే వార్తలు రావడంతో అప్రమత్తమైన మనకూనా, రోగినీరోధక శక్తిని పెంచుకునే దిశలో చర్చలు తీసుకొనినది దాక్షిణ్య వెలుతురునా. వాస్తవంగా మనదేశంలో వైద్య ఆరోగ్య రంగం దౌర్భాగ్యతనం కరకానా సమయంలో బయలుపడింది. బెడ్డు, ప్రాణాభాయు (ఆక్సిజన్) అందక వేలాది మంది మరణించారు. పరీక్షించిన పరీక్షించిన. మొదటిసారి కాదు, రెండోసారి విజ్ఞాపించిన వివరాలు కూడా పరీక్షించిన అడుపు చేయి రేపటియారు. ప్రాణాలను కూడా పరీక్షించే చేతురేలేకూరు. మళ్ళీ మాలీలరే మేనాలండి కోవిడ్-19 యుద్ధానికి అపవరకైనా

దామెర్ సాయిబాబు

సాధన సంపత్తిని సమకార్యుక్తవందలో విఫలమయ్యారని చెప్పొచ్చు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు కూడా అందుకు విరుద్ధంగా లేవు. దేశ ఆర్థికస్థితిపై ఎంత బలబోధన ఉందో అంత విజ్ఞుని హిమనీర్ రోగాలు బయటపెడుతున్నాయి. వైద్య బృందాలూ ముందు శక్తిమేరుకు కర రోగాలకాదునీ అకర్షణీ చికిత్స అందించేందుకు కృషిచేస్తున్నే ఉన్నాయి. ఆనాటి కరోనా సమయంలో ఎందరో వైద్యులు నెలల తరబడి కుటుంబాలకు దూరంగా ఉన్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కరోనా పోరాటం దాదాపు ఎనిమిది వేలమందికిపైగా నీజ్జుంది బలైపోయినట్లు

ఒక్క మాటలు

అనుభవోన్ముఖ అంతర్జాతీయ నివేదికలు వెల్లడించాయి. అన్నింటికంటే ఘోరంగా వైద్య సిబ్బంది ఈ కరోనాను నియంత్రించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నా అవసరమైన వెంటిలేటర్లు, ఔషధాలేకపోవడం నన్ను హామంగా ఉండిపోవాల్సి వచ్చింది. ఏది ఏమైనా కరోనాను కాదు విషజ్వరాల నుండి ప్రధానంగా నిలువదలను కావాడవడం! విషలంపుతూకూడగనిసెవిచ్చు. ఇంతటికి భారీ సమర్థులు చూసిన తర్వాత ఈ దాగ గణపాతం చేసేదేన్నక్కపోవడం ద్వారావస్తుంది. పాలకులకు ఎన్నో ప్రాధాన్యతలు ఉంటాయి. ఓట్ల కోసం, సీట్ల కోసం, అధికారం కోసం వరాలు గుప్పించడం, అవి తీర్చేందుకు వందల కోట్ల కూడా లబ్ధి కోట్లు రూపాయలు వెచ్చించడం సహజమే. ఆ సరం కూడా. కానీ అదే సమయంలో ప్రజాకోగ్యం విషమయంలో తీసుకొచ్చిన జాగ్రత్తలు, వర్ధులు నిధుల కేటాయింపులు అంతాకు అంతకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం లేదనేది కేంద్ర, రాష్ట్రాలు వైద్యరంగానికి కేటాయిస్తున్న నిధులను బట్టి తెలుస్తుంది. రోడ్లు అవసరమే. నండ్లను పక్కాలను కాదనలేదు. దారిద్ర్యక్షోభకు దిగువనున్న నిరుపేద, నిర్వాగ్యులకు చేయూతనందించాల్సిందే. అందులో మరో వాదనకు తావులేదు. అదే సమయంలో వైద్యరంగాన్ని విప్పిరింపడం ఎంతటి ప్రమాదానికి దారితీస్తున్నది తరచుగా జరుగుతున్నది. కళ్ళమూడం ప్రాణాలు పోతున్నా కనీస ప్రయత్నం కూడా చేయలేని పోషక హానికలిగి ఉన్నామంటే ఏమనవలసివాలి. ఎన్నో విధాలుతో పోల్చినా భారతదేశంలో వైద్యరంగానికి కేటాయిస్తున్న నిధులు అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నాయిన్నా. ఉన్న నిధులను సక్రమంగా వెచ్చించడంకోసా వచ్చేవైశ్ణవోతావం నృపంగా కనపడుతున్నది. అవినీతికూడా వైద్యరంగంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్నది. మొన్న హైదరాబాద్ నడిచేదానికంటే ఉన్న ఎర్రగ్రంథి మానసిక వైశ్ణవాలలో గోగులకు సరఫరా చేసిన ఆహారంలో కల్లి ఉండడం

[illegible]

మానసిక రోగులకు వైకల్ప్యమే శాపమా?

భారత పార్లమెంట్ ద్వారా ప్రజల హక్కులను కాపాడటానికి చట్టాలు రూపొందించినప్పటికీ, వీటిలో కొన్ని కాలాలు స్థిర, చట్టాల, వ్యవస్థల ప్రత్యేక హక్కుల కల్పించబడినవి. వికలాంగుల హక్కుల చట్టం ప్రకారం నమూనా హక్కులు, నమూనా అవకాశాలు, గౌరవం, వివక్షత నిరోధం నడచినా వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016ను పార్లమెంట్ ఆమోదించినది 19 ఏప్రిల్ 2017 అమలు కాదువలన.

ఇక చట్టం ప్రకారం అందవత్తు, వృద్ధినిరోధం, కష్టం, వికలీకరణం, చలనం లేని వైకల్యం, గుండెహింస, మనస్సున ఆధారంగా లాంటి అనేక అంశాల నుంచి పడవడింది. ఆలాంటి రోజులను వ్యక్తులకు ప్రభుత్వాల, ప్రభుత్వ సంస్థలు వారికి నమజులలో ప్రత్యేక గుర్తింపు కల్పించి బాధ్యత వహించి, 2014 నవంబరు 26 న వీటిని ప్రకారం తెలుగు గణ మొత్తం రాష్ట్ర జనాభాలో 12.2 శాతం వికలాంగుల సంఖ్య ఉందిని ఒక అంచనా. వికలాంగుల మనస్సులకు కృత్రిమంగా ఒక వారి మనోవికారం కోర్కు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కల్పించినప్పటికీ వారి మనస్సు, ఇతర అవకాశాల ఆధారం పడకుండా ఉన్నత విద్యలో రిజర్వేషన్లు, రైలు, బస్సులలో ప్రత్యేక రాయితీలు, బ్యాంకు, పోస్ట్ ఆఫీసులలో ప్రత్యేక హక్కులను వారి కలిగింది. వికలాంగుల అనగన ప్రజల

ఆకవందారే వేణు మాధవ్

మనస్సులో తళుక్కున మెరిసేవారు ఆంధ్రులు, బద్రిపులు మాత్రమే, పుట్టుకతో కొంతమంది మానసికంగా శారీరక ఎదుగుదల లేని చాలా మంది సమాజం, కుటుంబంలో ఆదరణ లేక ఇతరులకు చెప్పకలేని స్థితి జీవిస్తున్నారు.

ఇలాంటి వారిని ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ సంస్థలు గుర్తించి వారికి అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయి. మానసిక వికలాంగులలో మానసిక వైకల్యం, మానసిక అనా

రోగస్థం అనే రెండు రకాలు. బీటిలో మానసిక వైకల్యం పుట్టుకతో వచ్చేది. రెండవది వారు జీవించే స్థితిలో ఉంది. వేడు ఎక్కువగా మానసిక అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాడు. చదువులో కొరకు తల్లితండ్రులు, విద్యార్థులను ఒత్తిడి, పేమ వైకల్యం, నిరుద్యోగం, పేదరికం, ఐ.టి రంగంలో

నవీ భారం, మదరక ప్రవాళాలు సేవనం, రోడ్డు, రైలు ప్రమాదాలు వనన కూడా మానసనీ అనారోగ్యంపై పాత్ర ఎటువంటిదో గుర్తుపట్టే అకరణ తో జీవప్రవాళాలుగా జీవిస్తున్నారని, వీరికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ఎటువంటి సౌకర్యాలూ లభించుటలేదు. రైల్వేలో అన్ని రకాల విలేజింగులలో పాటు వారి ఆనందప్రసవకూడా రాయితీలు కల్పిస్తున్నారు. తెలంగాణా రాష్ట్ర రోడ్డు వాహనాల సంస్థ బస్సులలో మహిళలకు ఉచిత సీట్లను సౌకర్యం, విద్యార్థులకు విశ్రాంతిగల, విభజిత ఉన్న వీ వీ వాహనాలు ఇప్పుడు రాయితీలు ఇస్తుంది. నగరాల్లో ఉన్న వాహనాలకు నిమిత్తం నిమిత్తం వచ్చడం మానసనీ రోడ్డు చీకటి రోకల రావడం భార్యతో కూడుకున్న వ్యవహారం. వీరి వాహనాలను నిమిత్తం నిమిత్తం రోడ్డు రవాణా సంస్థ బస్సుల్లో పాటు, పాటు, రాయితీలు లేవు. పార్లమెంట్ ఆమోదించిన రికార్డులను చట్టం 2016 ప్రకారం మానసనీ అనారోగ్యంతో పాటువంటి వారికి రాయితీలు ఇవ్వాలి. దేశంలో అత్యున్నత పార్లమెంట్లో ఆమోదించిన చట్టాన్ని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఖచ్చితంగా అమలు చేయాలి. కావున తెలంగాణ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ నడిపే బస్సులలో మానసనీ విక్రయాలు, మానసనీ అనారోగ్యంతో బాధపడి వారికి కూడా పాటు పాటు, రాయితీలు ఇవ్వాలి. ●

పోషకాహార లోపమే వ్యాధులకు మూలం!

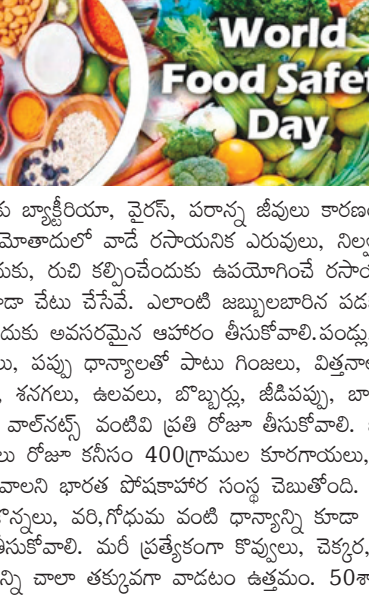
రామ కృష్ణ
నానబెల్లి

ప్ర వంప అహోర భద్రతా డిస్కం వార్షిక మొదలమొదటి సారిగా 2019లో మనంగా జరుపుకున్నాడు. 'ది ఫుటర్ ఆఫ్ వుడ్ సిస్ట్' అనే సినిమాలో జైహిలోని ఆడియోలాభా కాన్ఫరెన్స్లో అహోర భద్రతను మరింత బలోపేతం చేయాలంటూ పిలుపు నిచ్చారు. ప్రజల్లో అహోరభద్రతను మరింత అవగాహన కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ వివాది కూడా ఈ డిస్కం వార్షిక సరికేతే థీమ్తో

అపసరలాల కిందకి చాలా వచ్చాయి. ఎన్ని ఆ జాబితాలో
ఉందినా మొదటి స్థానంలో ఆహారము ఉంటుంది. ఎందుకంటే
ఆహారం లేకుండా నృస్థితలో ఏ ప్రాణి జీవించలేదు కాబట్టి.
అలాగే ప్రస్తుత రోజుల్లో మనుషులు లక్షల రూపాయలు
సంపాదిస్తున్నారా కూడా కడుపు నిండా కోడిజీనం చేయడం
లేదు. బరువు పెరుగుతామని. లాభిష్టతామనీ జలా కార
జ్వాల చెబుతున్నారు. కొందరేమో తినడానికి తిండి లేక
ఆహారము వదులుతున్నారు. ఈ రెండు కారణాల వల్ల రోష
తప్పకుండా రోపాన్ని ఎదురుకుంటున్న వారు చాలా మంది
ఉన్నారు. అలాగే వ్యాధుల బారినపడడం ఎవరినో
ఆహారం తినాలని విషయాలపై అప్రగాహన అవసరం.
అంతరం కలుపుకుపోయేందుకు, తరతరాల అనారోగ్యం కలి

అంతే! ఆహారాలకు ఎంత దూరంగా ఉంటే అంత మంచిదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఫ్యాపుడ్ అంటే చీనక కరపడం వంటా మంచిది. వీనియూరుకు కనీసం 9నిలల దూరం తప్పాలివ్వాలి. పుట్టానీ దిబ్బాపాలెను అంటామని కనీస అప్పటి నుంచే వారిలో పోషకాహార లోపం తగ్గితే పోషకాహార ఉందిగా పాపుల్స్ నున్నారు. పోషకాహారం తీసుకోవడం అవసరమే కానీ అంత వ్యాధియూపం చేయడం కూడా చాలా అవసరం. మన భూమి మీద మనమీ తినగలిగే మొత్తం ఆహారాల సంఖ్య దాదాపు 30వేల ఉన్నాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. అది పంపం వ్యాప్తంగా 852 మిలియన్ల మంది వ్యర్థాలకు అతీ పేదరికం కావడానికి ఆహారితీ అలమదేవున్నాయి. ఈ సంఖ్య నిరంతరం పెరుగుతున్నా ఉంది. అందు కు కారణాలు అనేకం. విపరీతమైన జనాభా పెరుగుదల, దాతాపరత మూర్ఖు, ఆహార దానికలను జీవ ఇంధనాలు మనం ఉపయోగించడం, ఆహార ఆహార దానికల ఉత్పత్తి శక్తిగిరి లోకాభివృద్ధిమైన వాణిజ్య పరిణామమైన మొగ్గు మూడవం ఇలా ఎన్నో కారణాలు. వీటి పర్యవసానంగా ఆహార దానికల దగ్గల అందుబాటులో లేనంతగా పెరగడం మరో సమస్య. ప్రపంచ జనాభాలో దాదాపు సగం పట్టణాలు, నగరాలలో జీవిస్తున్నారు. అభివృద్ధి చెందుతున్నదేశాల్లో 70శాతం జీవించే ఎక్కువ మంది పట్టణాల్లో నివసిస్తున్నారే. అయినా అనేక కారణాలవల్ల వ్యవసాయం కుంటుపడింది. ఆ ఆహారాల్లో కొన్ని దేశాలలో కరవు నిత్యం తాండవిస్తూనే ఉంది. ఆసియాలో దాదాపు 60శాతం జనాభా పోషకాహార లోపంతో బాధపడుతున్నారని. అది ఆహారాల్లో ఆ కాలం 75 శాతం. దాదాపు 22దేశాలలో దాదాపు 16 ఆహారాల్లోనే పోషకాహార లోపం 35శాతం దాటిందని తేలింది. భారతానికి ఏ నిస్సారమైన కూడా ఏ ఎకరాల భూములుంటే, లక్షలాది దేశాలకు పంట కోలుకుంటే పప్పు దానికలు, తగినంత ఆహార దానికలతో విలసిల్లింది. వ్యవసాయ రంగానికి ఒక ప్రత్యగ విధానముంటూ రేకపడినంతో వ్యవసాయాన్ని రహదారి పేసి, ఉన్న వ్యవసాయాల్లో వాణిజ్య పరిణామం చేసుకుంది. ప్రపంచ దేశాలలో గొప్పలైన పంటలు మన పంటలకు ఎలికలు వాస్తవ పునాదుపై నిలబడి, మాటల్లో మాత్రమే ఉండాలి ఆపడంతో కూడిన ఆహార భద్రత పరిష్కారానికి ప్రాసంపాటింది. అదే జాతీయ ప్రధానిజనాలకు, జాతి ప్రధానిజనాలకు శ్రేయస్కారం. ●

మనకుగా నిర్వహించినవారు. వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ ప్రజ్వరణమునమీదకి చెందిన వ్యక్తి అందు ఆగ్రికల్చరల్ ఆర్గనైజేషన్ ఆహారమునకు ఉ దినోత్తరమును నిర్వహించినది. ఆహారమును ప్రభుత్వమునకు అందే ప్రభుత్వాలు, ఉత్పత్తిదారులు, వినియోగదారులు మధ్య భాగమునున్న భాగము. అంతేకాదు మనము తీసుకునే ఆహారం నుర్యక్షమైనదేనా అని నిర్ధారించుకొందము రైతు నుంచి కూలివరకు ప్రతి ఒక్కరి పాత్రఉంది. ఆహార భద్రత కోసం తగు చర్యలు తీసుకునేలా ప్రపంచ ప్రజలను ప్రోత్సహించడం, ఆహార కోసం నష్టము ఉత్పత్తి నుంచి కూలివరకు చూడడం, ప్రజలు రకరకాల వ్యాధులను మందులతోనూ వారికి ప్యాకెటరును ఆహారం ఎందుకానూ వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ వంటిది. ఈరోజులో అన్ని విలువలు కోతల మందికి తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే అన్ని తినేనా, తాగినా దానికి వండిందే వారేకా దాని విలువ తెలుస్తుంది. వండినది వారినిమీదకి ఒక్క నిమిషం వాలు, కాని ఆ ఆహారము వండిందానికి కనీసం మూడు నెలలు పడుతుంది. ఆ విషయం తెలియక చాలా మంది దానిని వృధా చేస్తారు. వండినది నెలలందిందే అంటే దాని భద్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈరోజు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రపంచ ఆహార భద్రతను నిర్వహించే బుధువుకుంటారు. ఒకరొకరూ భద్రతనుమీదకి వచ్చినప్పుడు వీడి జమమైన సమాచారము, ఇంకొకరొకరూ దీనిని గుర్తులో కంట్రాక్టుల ముందు కూర్చోని కన్నీ పడతారు. ఈ విషయం చాలా కష్టమైనది అని భయపడి నిరంతరము కోటి కోటి మంది కడుపు నిండిపోతారు. ప్రస్తుతం కనీసములో దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. ప్రస్తుతం కనీసములో

World Food Safety Day

గోమయక బ్యాక్టీరియా, వైరస్, పరాన్న జీవులు కారణం. ఆధిక మోతాదులో వాడే రసాయనిక విరుగులు, నిర్మిత పదార్థాలు, రుచి కల్పించేయక ఉపయోగించే రసాయనాలు కూడా చేటు చేసేవే. ఎలాంటి జబ్బులుబారిన పడకండా అందేందుకు అవసరమైన ఆహారం తీసుకోవాలి. పండ్లు, కూరగాయలు, పప్పు ధాన్యాలతో పాటు గింజలు, విత్తనాలు, పచ్చిలు, శనగలు, ఉలపలు, బొబ్బర్లు, జీడిపప్పు, బాదం పప్పు, వాల్నట్స్ వంటివి ప్రతి రోజూ తీసుకోవాలి. భారతీయులు రోజూ కనీసం 400గ్రాముల కూరగాయలు, పండ్లు తీసుకోవాలని భారత పోషకాహార సంస్థ చెబుతోంది. రాగులు, జోన్నలు, వరి, గోధుమ వంటి ధాన్యాన్ని కూడా ఎక్కువగా తీసుకోవాలి. మరీ ప్రత్యేకంగా కొవ్వులు, చెక్కెర, ఉప్పు వాడకాన్ని చాలా తక్కువగా వాడటం ఉత్తమం. 50శాతం తేలికైన అందిస్తున్న వంటలు 8 రకాలు ఉన్నాయి. భారత్, బెల్జియం, వేరుశనగ, మొక్కజొన్న, వరి, జొన్న, గోధుమ, పిల్లెనంత ఎక్కువగా ఆహారంలో భాగం చేసుకోవాలి. బయట

కష్టతరమైన పనిని చేసే వ్యక్తి, అప్పగించబడిన పనిని చాలా బాగా చేసే వ్యక్తి ఎన్నటికీ తన ఆత్మగౌరవాన్ని కోల్పోడు.

సమర్థులైనవారే ఎప్పుడూ నాయకత్వం వహిస్తారు. అందరికీ మార్గదర్శకుల వుతారు. తక్కినవారు వారిని అనుసరిస్తూ ఉంటారు.

ప్రజావాక్కు

జీవితం విలువ తెలుపాలి

ఈ మధ్యకాలంలో జిల్లలు చిన్నచిన్న విషయాలను కూడా తీవ్రపైపిగా భావిచి, ఉరితీపాటుకు గురవుతున్నారు. సచివ్ కేంద్రంలో తక్కువమార్పులూ కాదంటే, తీర్చదగ్గరలు, తోటి విలువ మూలలు కూడా తీవ్ర అడ్డిదీని కలిగిస్తున్నాయి. ఈ అడ్డిదీనిల్లో వారు జీవితంపై ఆసక్తి కోల్పోయి, ఆత్మకృపా వంటి కఠిన నిర్ణయాల తీసుకుంటున్నారని చిన్న నమ్మగలను పెద్దగా భావిచి, అలానే చనిపోతే లేకపోవడం, పెద్దాదీగ్గాలును వ్యక్తపరచలేకపోవడం, ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు. చిన్న నమ్మగలను కూడా పరిచిగ్రహిస్తేనే మార్గాలున్నాయని, జీవితం విలువైనదని వారికి తెలియలేదులేని భాధకృత మన ఆందోళన

ఆర్యజీవి విజయోత్సవంలో విషాదం

పద్దెనిమిది సంవత్సరాల తర్వాత ఐ.పి.ఎల్ లో తొలిసారిగా పాల్గొని కే.ఎల్. గెలమకున్న రికార్డుల ప్రకారం జరిగిన బెంగళూరు (ఆర్యజీవి విజయోత్సవం) యొక్క ఐదవ నెహెరో కప్ ఫైనల్స్ మధ్య జరిగిన తొక్కిసలాటలో 11 మంది ప్రాణాలు తీర్చుకొన్నాయి. 47 మంది గాయపడినట్లు వార్తా వివరాలను స్టేడియంలోని మర్చంట్ హెబల్ 40 వేల మంది వేలాడే వారి కాగా సుమారు 100 మంది చచ్చి పులిలను ఆడియన్లను తలచి వచ్చినట్లు వివరించారు. ఈ కారణంగానే భారీ తొక్కిసలాటకు దారితీసిందని అనుకున్నారు. ఆడియన్లను పిన్ బాండ్ దీమట్ల వరకూ, టీవీ స్క్రీన్లకు కూడా తప్ప సినిమాలో వచ్చినట్లుగా తీసుకున్నారని తొలితరులకు లకు మానసిక క్షోభ ఇవ్వడం కాదు. ఈ సంబరాల సమయంలో మౌనం ఉన్న ముందు ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను సమర్థించడం కరెక్ట్ కాదుగా అభిప్రాయించారు.

-నిమ్మకర్త కృష్ణ, హైదరాబాద్

అభివృద్ధి నుంచి ఎక్కువైతే ఇలాగే..

బెంగళూరులోని చిన్నస్టాంబ్ స్టేషనులో జూన్ 5 వ తేదీన అభ్యుపసాగా ప్రారంభమైన రాయల్ కాలనెబ్బు బెంగళూరు ఐపీఎల్ విజయోత్సవ వేడుకలో తొట్టికొలాల నాథునిని వందలాది మంది వందనా కిరీటాన్ని పూజించి అభివృద్ధి క్షతగాత్రులరాయల్ కాలనెబ్బు తొట్టికొలాల స్థానం ఆశీర్వాదాన్ని ఇచ్చింది. ఈ మధ్య ముగిసిన కంభభూమి స్థానాల ఘట్టభూమి, బ్రాహ్మణాదిలో నంద్యం సినిమాపాటల వద్ద వున్నా2 రీటీజ్ నంద్యంకోసం జరిగిన అభివృద్ధి ప్రజల కనువిప్పు కిరీటంకరభావనలో విరాళాలను, స్టేషను వద్ద చరిత్రయిన వారందరు యువకుల,హతవిజ్ఞ అభిమానుల ముఖ్యమైన కారణం. కానీ ప్రభుత్వాన్ని, పోలీసులను ఆడిపోసు కోవడం మామూలు అయిపోయాయి.

-ధానం వెంకటేశ్వర్తి, బెంగళూరు

ప్లాస్టిక్ ను నిషేధించాలి

జూన్ 5 ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవానికి వాల్చిక కార్యక్రమం జరుపుకున్నాం. వ్యర్థ పదార్థాల ద్వారా సంభవించే వాతావరణ నష్టమును నివారించే కార్యక్రమం అందరూ కలిసి అమలు చేయాలి. వ్యర్థాలను సేకరించే వ్యవస్థలు, ఉపన్యాసాలు వాల్చిక కార్యక్రమం. అయితే ఇండుకు నడకకుట్టుకునేదవసరమైనవిను తప్పని సమస్యలను ప్రపంచంలో ప్రభుత్వానిదే. ప్లాస్టిక్ సేకరించు వ్యవస్థను చెబుతారాగే ఈ ప్రాజెక్ట్ ఉత్తరీని నిషేధించాలి. అందుకు? బాధ్యుని కొనే పాల ప్యాకెట్ నుండి నుతంతో కొంత భాగం గాయలును మూలకట్ట వస్తే ప్లాస్టిక్ నునువలె. కొంత భాగం అలకటిక కనుగులను వాడవచ్చి వాల్చికలను బానిసలు హెచ్చరించాలి. ఈ ప్రపంచదశకమైన ఉత్తరీని నిషేధించాలి.

-డా. ఎన్. ఎస్. రేణు, మామిడి నికరదానా

అశ్వీల పక్షే స్త్రీయ న నిషేధించావి

మన దేశంలో ఇంటింటికీ వినిపించేలా వెలిగే కోర్కె, యాత్ర వయస్సున్నవని దిగిల కూడా మారిపోతూన్నాయి. ముఖ్యంగా, అశ్వీల వెడోవేస్తున్న తిలించినవంబు రోజు రోజు న భేదించుచుకూడా పెరుగుచున్నది. అన్న యావల అందోనకూ కలిగియున్నాయి. అశ్వీలవేడోవేస్తు వల్ల ముందు మును కంగా దిగజూపుతున్నారని, విద్యార్థుడవే అగ్నివేడోవేది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే కానీ నిషేధించే లాగా, అశ్వీల వెడోవేస్తున్న వారిగా నిషేధించానని చర్య తీసుకోవాలి.

-ఎన్. రామకృష్ణ, సికింద్రాబాద్

పారదర్శకతతో సేబు ఇవ్వాలి

శంకర్ కోన్ని వందల పశువులను పట్టించుకుంటూ ఉంటాయి. వాళ్ళు రింగిల్ వేల విద్యార్థుల వుట్టి విద్యా కోర్సులు లక్షలు ఖర్చు చేసి, శ్రమతో భవిష్యత్తు కోసం రింగ్లీ తీసుకుంటారు. అలాగే వాళ్ళు రింగ్లీలు అయినా ఆర్థికంగా దుబిబడి ఒకటే. నదరు ప్రవేశం కోర్సుకు అన్నికొక్కాడో, స్వప్నమైన నేటింబంటులాంటిది. కరకాశం వేతనం నమననీతితో ఉన్నప్పుడు, ఎలంతో నేటి ప్రాధాన్యతలనుండి తెలియనరను ఆర్థికరీతి అనుమతం నున్నట్టి వేయాలి.

-బొల్లికోట మహింసర్, విశాఖాపట్నం

ఎడిట్ పేజీకి..

విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు మాకు పంపే వ్యాసాలు
పడం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్
(e-mail: editpage@vaartha.com)

(e-mail: editpage@vaartha.com)

